

РАХУНКОВА ПАЛАТА

Департамент з питань промисловості, виробничої інфраструктури
та державної власності

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Рахункової
палати від 22.09.2015 № 5-2

Звіт

**про результати аналізу стану реалізації Міністерством
енергетики та вугільної промисловості України рекомендацій,
викладених у Висновку Колегії Рахункової палати
від 16.12.2014 № 97/25-3**

ЗМІСТ

ПРЕАМБУЛА.....	3
ВСТУП.....	4
1. ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПОПЕРЕДНЬОГО АУДИТУ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ ЗА ЙОГО НАСЛІДКАМИ.....	5
2. СТАН РЕАЛІЗАЦІЇ РЕКОМЕНДАЦІЙ РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ В ЧАСТИНІ ПЛАНУВАННЯ ТА ФІНАНСУВАННЯ ЗАХОДІВ З БУДІВНИЦТВА ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ ЛІНІЙ ЕЛЕКТРОПЕРЕДАЧ.....	10
3. СТАН РЕАЛІЗАЦІЇ РЕКОМЕНДАЦІЙ РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ В ЧАСТИНІ ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ, ПЕРЕДБАЧЕНИХ НА БУДІВНИЦТВО ТА РЕКОНСТРУКЦІЮ ЛІНІЙ ЕЛЕКТРОПЕРЕДАЧ.....	16
<i>3.1. Використання коштів державного бюджету за КПКВК 1101640</i>	17
<i>3.2. Використання коштів державного бюджету за КПКВК 1101650</i>	21
<i>3.3. Використання коштів державного бюджету за КПКВК 1101670</i>	22
ВИСНОВКИ.....	28
ПРОПОЗИЦІЇ.....	31

ПРЕАМБУЛА

Підстава для проведення контрольно-аналітичного заходу: План роботи Рахункової палати на II півріччя 2015 року.

Мета контрольно-аналітичного заходу: встановлення стану справ щодо виконання Міністерством енергетики та вугільної промисловості України (далі – Міненерговугілля) та ДП «НЕК «Укренерго» рекомендацій Рахункової палати за результатами аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, передбачених Міністерству енергетики та вугільної промисловості України на будівництво та реконструкцію ліній електропередач (звіт затверджений постановою Колегії Рахункової палати від 16.12.2014 № 25-3, висновок Колегії Рахункової палати від 16.12.2014 № 97/25-3), його оцінка з точки зору повноти, ефективності та результативності.

Предмет контрольно-аналітичного заходу: результати виконання Міненерговугілля та ДП «НЕК «Укренерго» рекомендацій Рахункової палати, наданих при аудиті ефективності використання коштів державного бюджету, передбачених Міненерговугілля на будівництво та реконструкцію ліній електропередач.

Нормативно-правові акти, розпорядчі та інші документи, пов'язані з діяльністю Міненерговугілля та ДП «НЕК «Укренерго» в цій сфері. Статистична, фінансова, управлінська, бухгалтерська та інша інформація, яка стосується виконання рекомендацій Рахункової палати.

Об'єкти контрольно-аналітичного заходу: Міненерговугілля, ДП «НЕК «Укренерго».

Критерії для проведення контрольно-аналітичного заходу:

- щодо оцінки повноти та достовірності інформації Міненерговугілля, що надавалася до Рахункової палати: відповідність інформації фактичному стану справ; відповідність прийнятих Міненерговугіллям розпорядчих актів рекомендаціям Рахункової палати;

- щодо оцінки ефективності діяльності Міненерговугілля та ДП «НЕК «Укренерго» під час реалізації рекомендацій Рахункової палати: ступінь відповідності фактично вжитих Міненерговугіллям та ДП «НЕК «Укренерго» заходів рекомендаціям Рахункової палати; усунення порушень і недоліків, виявлених аудитом Рахункової палати;

- щодо оцінки стану дотримання законодавства: відповідність управлінських рішень, розпорядчих та відомчих нормативно-правових актів об'єкта контрольно-аналітичного заходу нормам чинного законодавства.

Початкові обмеження щодо проведення контрольно-аналітичного заходу: проводиться за I півріччя 2015 року.

Методи збирання даних: аналіз нормативно-правових, програмних, розпорядчих актів та документів, пов'язаних з предметом контрольно-аналітичного заходу; перевірка планових і звітних матеріалів; аналіз результатів попередніх заходів Рахункової палати; опрацювання матеріалів засобів масової інформації та спеціальних видань; опитування посадових осіб об'єкта контрольно-аналітичного заходу.

За результатами аудиту складено 2 акти, які підписані без зауважень.

ВСТУП

Питання розвитку та розбудови магістральних ліній електропередач має загальнодержавне значення. Україна має потужності для виробництва (генерації) електроенергії в обсягах, достатніх як для внутрішнього споживання, так і для експорту. Проте повноцінному використанню наявного в Україні потенціалу виробництва електроенергії перешкоджає відсутність достатньої кількості високовольтних ліній електропередач (далі – ЛЕП), призначених для транспортування електроенергії до споживача. Внаслідок цього вітчизняні АЕС працюють в середньому на 65-70 відсотків від своєї планової потужності.

Рахункова палата неодноразово зверталася до теми розвитку ЛЕП, розкриваючи проблемні питання та надаючи рекомендації щодо їх вирішення¹. Лише за останні чотири роки було проведено шість аудитів із зазначених питань. Відповідні рекомендації були надані тодішнім керівникам Кабінету Міністрів України та керівникам Міненерговугілля. Однак колишнім керівництвом Уряду та енергетичної галузі рекомендації Рахункової палати переважно ігнорувалися, підхід до їх виконання був формальним та вибіркоким. Як наслідок, проблеми в енергетиці лише загострювалися, а порушення набули системного характеру.

¹ Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, передбачених Міністерству енергетики та вугільної промисловості України на будівництво та реконструкцію ліній електропередач, постанова Колегії РП від 16.12.2014 № 25-3; Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених Міністерству енергетики та вугільної промисловості України на підтримку впровадження Енергетичної стратегії України на період до 2030 року, постанова Колегії РП від 04.03.2014 № 4-1; Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, передбачених на здійснення заходів у сфері енергоефективності та енергозбереження, постанова Колегії РП від 17.12.2013 № 23-1; Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених на об'єкти «Переведення на напругу 330 кВ повітряної лінії Сімферополь – Севастополь з реконструкцією та розширенням підстанцій «Сімферополь» і «Севастополь», постанова Колегії РП від 24.04.2013 № 7-3; Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, передбачених Міністерству палива та енергетики України на будівництво ліній електропередач, постанова Колегії РП від 26.01.2011 № 1-3; Звіт про результати перевірки використання коштів, одержаних під державні гарантії, на забезпечення потреб Одеської області в енергетичних ресурсах, постанова Колегії РП від 26.01.2011 № 1-4.

1. ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПОПЕРЕДНЬОГО АУДИТУ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ ЗА ЙОГО НАСЛІДКАМИ

У грудні 2014 року Колегія Рахункової палати розглянула та затвердила «Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, передбачених Міністерству енергетики та вугільної промисловості України на будівництво та реконструкцію ліній електропередач»² (далі – Аудит 2014 року).

Предметом Аудиту 2014 року були кошти Державного бюджету України за КПКВК 1101390 «Будівництво енергоблоків атомних, гідроакумуючих, інших електростанцій, теплоелектроцентралей, будівництво та реконструкція ліній електропередач та підстанцій, а також здешевлення кредитів на створення запасів твердого палива для теплоелектростанцій» (2011-2012 рр.), КПКВК 1101640 «Підвищення надійності постачання електроенергії в Україні» (2011-2014 рр.), КПКВК 1101650 «Будівництво ПЛ 750 кВ Рівненська АЕС – Київська» (2011-2014 рр.), КПКВК 1101670 «Будівництво повітряної лінії 750 кВ Запорізька АЕС – Каховська» (2011-2014 рр.).

Як показав аудит 2014 року, **Міненерговугілля та ДП «НЕК «Укренерго» у 2011-2013 рр. та I півріччі 2014 року не забезпечили виконання урядових рішень щодо ефективного розвитку мережі ЛЕП в Україні.**

Визначені Кабінетом Міністрів України терміни будівництва високовольтних повітряних ліній (далі – ПЛ) електропередачі: «ПЛ 750 кВ Рівненська АЕС – Київська», яку планувалося ввести в експлуатацію ще у 2004 році для забезпечення видачі потужності двох нових енергоблоків Рівненської та Хмельницької АЕС через систему ЛЕП в об'єднану енергетичну систему України, і «ПЛ 750 кВ Запорізька АЕС – Каховська», що будується вже близько 25 років, фактично зірвані. При цьому на їх будівництво у 2011-2013 рр. та I півріччі 2014 року використано 1114,9 млн грн (898,0 млн грн і 216,9 млн грн відповідно).

Як наслідок, **проблема видачі повної потужності, що генерується Рівненською, Хмельницькою та Запорізькою АЕС через систему ЛЕП для підвищення надійності електропостачання споживачам центральних і північних регіонів України, досі не розв'язана.**

Потенціал введених в експлуатацію на початку 2000-х років **двох атомних енергоблоків на Рівненській і Хмельницькій АЕС фактично не використовується.** Крім того, оскільки будівництво ЛЕП «ПЛ 750 кВ Запорізька АЕС – Каховська» не завершено, **максимальний виробіток електроенергії Запорізькою АЕС (потужність 6000 МВт) обмежено до 5300 МВт.**

Отже, повноцінному використанню наявного в Україні потенціалу виробництва електроенергії перешкоджає відсутність достатньої кількості

² Постанова Колегії Рахункової палати від 16.12.2014 № 25-3.

високовольтних ліній електропередач, призначених для транспортування електроенергії до споживача. За таких умов забезпечення електроенергією споживачів здійснюється за рахунок інших джерел постачання електроенергії, зокрема теплоелектростанцій, що потребують споживання вугілля та природного газу.

Зрив реалізації зазначених проектів ставить під загрозу енергетичну безпеку України та виконання нею міжнародних зобов'язань, визначених Енергетичною хартією Європи.

Аудитом 2014 року також було встановлено, що **заходи з будівництва та реконструкції ЛЕП в Україні здійснювалися в умовах недостатнього нормативно-правового забезпечення.** Зокрема, в порушення вимог Закону України «Про електроенергетику» **Міненерговугіллям не розроблено державної програми перспективного розвитку об'єднаної енергетичної системи України.**

У той же час **планування коштів державного бюджету на будівництво та реконструкцію ЛЕП здійснювалось Міненерговугіллям з численними порушеннями вимог чинного законодавства.** Зокрема, у 2011-2014 роках Міністерство не забезпечило належного економічного обґрунтування потреби в бюджетних асигнуваннях на зазначені цілі. Паспорти бюджетних програм затверджувалися з порушенням термінів, встановлених чинним законодавством.

Також Аудитом 2014 року було з'ясовано, що **ДП «НЕК «Укренерго» не вжило необхідних заходів для своєчасного вирішення питання землевідведення при реалізації проекту будівництва «ПЛ 750 кВ Рівненська АЕС – Київська» в Макарівському районі Київської області.** Під час будівництва цієї лінії у 2008 році прямо на її трасі приватна фірма збудувала гольф-клуб. Як наслідок, **будівництво ЛЕП було зупинене,** а Міненерговугілля вимушене вносити зміни до проекту, заново розробляти та узгоджувати документи із землевідведення та вирубки багаторічних насаджень. Це призвело до чергового зриву термінів введення проекту в експлуатацію й різкого його подорожчання.

Про результати аудиту було поінформовано Президента України, Верховну Раду України та Кабінет Міністрів України.

Міненерговугіллю було направлено Висновок Колегії Рахункової палати (лист від 14.01.2015 № 04-46), який містив рекомендації щодо усунення виявлених порушень і недоліків.

За результатами Аудиту 2014 року Колегією Рахункової палати запропоновано Міненерговугіллю:

- забезпечити належне економічне обґрунтування потреби у бюджетних асигнуваннях на будівництво та реконструкцію ліній електропередач;
- припинити практику фінансування за рахунок коштів державного бюджету об'єктів будівництва за відсутності затверджених в установленому порядку титулів будов (об'єктів);
- не допускати порушень законодавства щодо правильності складання та своєчасності затвердження відповідних бюджетних програм;

- вжити невідкладних заходів щодо завершення ДП «НЕК «Укренерго» будівництва та введення в промислову експлуатацію повітряних ліній «ПЛ 750 кВ Рівненська АЕС – Київська» та «ПЛ 750 кВ Запорізька АЕС – Каховська»;
- забезпечити належну організацію, координацію та контроль за використанням коштів за кредитними і фінансовими угодами з міжнародними фінансовими організаціями щодо будівництва та реконструкції ліній електропередач в Україні;
- зобов'язати ДП «НЕК «Укренерго» під час будівництва та реконструкції ліній електропередач суворо дотримуватися передбачених проектними рішеннями обсягів фінансування та термінів виконання робіт, не допускати необґрунтованого їх збільшення;
- забезпечити жорсткий контроль за використанням ДП «НЕК «Укренерго» коштів державного бюджету та коштів міжнародних кредитів, отриманих під державні гарантії на будівництво ЛЕП, з метою запобігання неефективному їх використанню;
- вжити дієвих заходів для усунення виявлених під час перевірки недоліків та порушень.

З метою усунення недоліків, виявлених Рахунковою палатою під час Аудиту 2014 року, Міненерговугіллям розроблено План заходів з усунення недоліків, виявлених під час аудиту ефективності використання державних коштів на будівництво та реконструкцію ліній електропередач, затверджений наказом Міністерства від 12.02.2015 № 89 (далі – План заходів Міненерговугілля). Наказом № 89 також доручалося ДП «НЕК «Укренерго» та підрозділам центрального апарату Міненерговугілля взяти План заходів до безумовного виконання у визначені ним терміни.

Згідно з Планом заходів Міненерговугілля передбачено:

1. Забезпечити затвердження у встановленому порядку титулів будов (об'єктів) магістральних електричних мереж згідно з Порядком затвердження титулів будов (об'єктів), затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 08.09.97 № 995. Термін виконання – постійно. *Відповідальні виконавці – Управління стратегії розвитку ПЕК та інвестиційної політики Міненерговугілля, ДП «НЕК «Укренерго».*

2. Не допускати фінансування за рахунок коштів державного бюджету об'єктів будівництва за відсутності затверджених в установленому порядку титулів будов (об'єктів). Термін виконання – постійно. *Відповідальний виконавець – ДП «НЕК «Укренерго».*

3. Вжити заходів щодо завершення будівництва та введення в експлуатацію ПЛ 750 кВ «Рівненська АЕС – Київська», ПЛ 750 кВ «Запорізька АЕС – Каховська». Термін виконання – 2016 рік. *Відповідальний виконавець – ДП «НЕК «Укренерго».*

4. Забезпечити розробку та затвердження у встановленому порядку: розрахунків до кошторисів видатків за бюджетними програмами; техніко-

економічного обґрунтування до бюджетних запитів за бюджетними програмами на відповідний рік. Термін виконання – постійно. *Відповідальні виконавці – Управління стратегії розвитку ПЕК та інвестиційної політики Міненерговугілля, Управління бухгалтерського обліку та звітності Міненерговугілля, Фінансово-економічне управління Міненерговугілля, ДП «НЕК «Укренерго».*

5. Забезпечити складання спільно з Міненерговугіллям та підрядними організаціями і затвердження графіка виконання робіт на період з початку 2015 року та до завершення будівництва. Термін виконання – лютий 2015 року. *Відповідальні виконавці – Управління стратегії розвитку ПЕК та інвестиційної політики Міненерговугілля, ДП «НЕК «Укренерго».*

6. Забезпечити інформування Міненерговугілля щодо стану реалізації проектів з будівництва магістральних електричних мереж у частині використаних коштів за звітний період та наростаючим підсумком; фізичних обсягів виконання робіт на об'єкті (улаштування фундаментів, монтажу опор, дроту, виконання будівельної частини підстанцій, допоміжного обладнання та споруд); здійснення закупівель за проектом; наявності відставань/випередження графіка. Термін виконання – щомісяця. *Відповідальний виконавець – ДП «НЕК «Укренерго».*

7. Взяти до безумовного виконання дотримання строків і процедур, визначених Порядком ініціювання, підготовки та реалізації проектів економічного і соціального розвитку України, що підтримуються міжнародними фінансовими організаціями, затвердженим постановою Кабміну від 26.11.2008 № 1027. Термін виконання – постійно. *Відповідальні виконавці – Управління стратегії розвитку ПЕК та інвестиційної політики Міненерговугілля, ДП «НЕК «Укренерго».*

8. Забезпечити належну організацію, координацію та контроль за використанням коштів за кредитними і фінансовими угодами з міжнародними фінансовими організаціями щодо будівництва та реконструкції ліній електропередач в Україні. Термін виконання – постійно. *Відповідальні виконавці – Управління стратегії розвитку ПЕК та інвестиційної політики Міненерговугілля, Управління бухгалтерського обліку та звітності Міненерговугілля, ДП «НЕК «Укренерго».*

9. Посилити контроль за належним виконанням зобов'язань за кредитними і фінансовими угодами з міжнародними та фінансовими організаціями щодо будівництва та реконструкції ліній електропередач в Україні. Термін виконання – постійно. *Відповідальні виконавці – Управління стратегії розвитку ПЕК та інвестиційної політики Міненерговугілля, ДП «НЕК «Укренерго».*

10. Забезпечити належне складання та своєчасне затвердження відповідних бюджетних програм. Термін виконання – постійно. *Відповідальні виконавці – Управління стратегії розвитку ПЕК та інвестиційної політики Міненерговугілля, Фінансово-економічний департамент Міненерговугілля, ДП «НЕК «Укренерго».*

11. Передбачити у плані діяльності з внутрішнього аудиту Міненерговугілля на 2015 рік проведення внутрішнього аудиту питання використання бюджетних та залучених під гарантії держави коштів на будівництво магістральних електричних мереж. Термін виконання – 2015 рік. *Відповідальні виконавці – Управління внутрішнього аудиту Міненерговугілля, ДП «НЕК «Укренерго».*

12. Забезпечити жорсткий контроль за використанням ДП «НЕК «Укренерго» коштів державного бюджету та коштів міжнародних кредитів, отриманих під державні гарантії на будівництво магістральних ліній електропередач з метою запобігання неефективному їх використанню. Термін виконання – постійно. *Відповідальні виконавці – Управління стратегії розвитку ПЕК та інвестиційної політики Міненерговугілля, Управління бухгалтерського обліку та звітності Міненерговугілля.*

13. Підготувати та затвердити План заходів з усунення недоліків, виявлених Рахунковою палатою України під час аудиту ефективності використання державних коштів на будівництво та реконструкцію ліній електропередач, наведених у висновку Колегії Рахункової палати України від 16.12.2014 № 97/25-3. Термін виконання – лютий 2015 року. *Відповідальний виконавець – ДП «НЕК «Укренерго»³.*

14. Забезпечити своєчасне інформування Міненерговугіллям про стан виконання Плану заходів з усунення недоліків, виявлених Рахунковою палатою під час аудиту ефективності використання державних коштів на будівництво та реконструкцію ліній електропередач, наведених у висновку Колегії Рахункової палати України від 16.12.2014 № 97/25-3. Термін виконання – щомісяця. *Відповідальні виконавці – Управління стратегії розвитку ПЕК та інвестиційної політики Міненерговугілля, Управління бухгалтерського обліку та звітності Міненерговугілля, Фінансово-економічне управління Міненерговугілля, ДП «НЕК «Укренерго»⁴.*

Аналіз заходів, які включило Міненерговугілля до Плану заходів, засвідчив, що вони повною мірою відповідають рекомендаціям Рахункової палати. Однак виконавцями окремих з них, зокрема заходів 2 та 3, профільні структурні підрозділи Міненерговугілля не визначалися. Таким чином **завідомо знижувалася результативність виконання цих заходів, а з профільних структурних підрозділів Міненерговугілля знімалася відповідальність**

³ ДП «НЕК «Укренерго» наказом від 27.02.2015 № 61 затвердило План заходів з усунення недоліків, виявлених Рахунковою палатою під час аудиту використання бюджетних коштів, виділених ДП «НЕК «Укренерго». Цим Планом заходів передбачено виконання ДП «НЕК «Укренерго» 16 заходів реагування, які кореспондуються із заходами Міненерговугілля і відповідають рекомендаціям Рахункової палати.

⁴ Інформацію про виконання Плану заходів ДП «НЕК «Укренерго» щомісяця надавало Міненерговугілля листами від 27.02.2015 № 02-1/02-1-1-1/2386, 05.03.2015 № 01/02-1-1-4/2686, 03.04.2015 № 02-1/02-1-1-5/3898, 05.05.2015 № 02-1/02-1-1-5/5075, 04.06.2015 № 02-1/02-1-1-5/6327, 03.07.2015 № 08/08-1/7552.

за стан усунення порушень і недоліків, виявлених аудитом Рахункової палати.

План заходів Міненерговугілля у лютому поточного року надіслало до Рахункової палати⁵. Проте в подальшому **інформація** про результати виконання рекомендацій Рахункової палати та Плану заходів Міненерговугіллям жодного разу не надавалася, що свідчить про формальний підхід Міністерства до реагування на рекомендації Рахункової палати. За таких умов фактичний стан справ з виконання рекомендацій Рахункової палати був встановлений під час проведення згаданого контрольньо-аналітичного заходу.

2. СТАН РЕАЛІЗАЦІЇ РЕКОМЕНДАЦІЙ РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ В ЧАСТИНІ ПЛАНУВАННЯ ТА ФІНАНСУВАННЯ ЗАХОДІВ З БУДІВНИЦТВА ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ ЛІНІЙ ЕЛЕКТРОПЕРЕДАЧ

Фінансування об'єктів будівництва ЛЕП забезпечується переважно за рахунок залучених кредитних коштів (позик) міжнародних фінансових організацій. Ці кошти спрямовуються на поповнення спеціального фонду державного бюджету та розподіляються на виконання бюджетних програм, у рамках яких здійснюється реалізація окремих інвестиційних програм (проектів).

У 2015 році бюджетна програма КПКВК 1101640 «Підвищення надійності постачання електроенергії в Україні» фінансується за рахунок кредитних коштів, що надаються Міжнародним банком реконструкції та розвитку на реалізацію Проекту з передачі електроенергії (далі – ППЕ) та Проекту з передачі електроенергії - 2 (далі – ППЕ-2)⁶.

Довідково. Мета ППЕ – підвищення рівня надійності постачання електроенергії шляхом оновлення мережі передавання та реабілітації передавальних підстанцій. Загальна вартість – 238,0 млн дол. США, з них кредитні кошти МБРР – 200,0 млн дол. США та власні кошти ДП «НЕК «Укренерго» – 38,0 млн дол. США. Період реалізації: 2009–2015 роки.

ППЕ-2 передбачає залучення позики від МБРР у розмірі 378,4 млн дол. США, з яких позика МБРР – 330 млн дол. США, позика Фонду Чистих Технологій – 48,45 млн дол. США, для реалізації інвестиційного проекту з реабілітації та реконструкції підстанцій Центрального та Північного регіонів (Угода набула чинності 09.06.2015 відповідно до листа Світового банку (за висновком Мін'юсту від 26.05.2015 Угода не підлягає ратифікації).

Потреба в асигнуваннях із спеціального фонду державного бюджету на 2015 рік за КПКВК 1101640 обґрунтована Міненерговугіллям у відповідному бюджетному запиті, згідно з яким необхідна сума надходжень мала становити 141,1 млн грн (КЕКВ 4110 «Надання внутрішніх кредитів»). Згідно з бюджетним запитом до кінця 2015 року планувалося завершити реалізацію всіх контрактів у рамках ППЕ в цілому. Також розглядалася можливість реалізації

⁵ Лист Міненерговугілля від 12.02.2015 № 03/15/-655.

⁶ Додаток 9 Закону України «Про Державний бюджет України на 2015 рік».

додаткового контракту із закупівлі обладнання на підстанції 750 кВ в рамках ППЕ за рахунок невикористаних коштів кредиту.

Відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2015 рік» за КПКВК 1101640 затверджено бюджетні призначення у сумі 675,9 млн грн⁷, у тому числі за Проектом з передачі електроенергії – 652,8 млн грн, Проектом з передачі електроенергії - 2 – 23,1 млн гривень.

Затверджені на 2015 рік призначення перевищують визначену у бюджетному запиті потребу майже у 5 разів. Зростання курсу валюти, яке відбулося у періоді, в якому здійснювалося планування видатків державного бюджету, вплинуло на обсяги фінансування лише частково. Зазначене свідчить, що **процес планування видатків державного бюджету був недостатньо обґрунтованим.**

Паспортом бюджетної програми на 2015 рік за КПКВК 1101640⁸ кошти у сумі 675,9 млн грн передбачено спрямувати на реабілітацію трансформаторних підстанцій мережі електропередач; підсилення мережі електропередачі; інституційний розвиток ДП «НЕК «Укренерго». Мета бюджетної програми – підвищення рівня надійності постачання електроенергії.

Довідково. Паспортом затверджено такі напрями використання бюджетних коштів: реабілітація підстанцій ПС 330 кВ Південна – 10,7 млн грн; ПС 330 кВ Першотравнева – 41,7 млн грн; ПС 330 кВ Дніпродзержинська – 8,4 млн грн; ПС 330 кВ Чайкіне – 70,4 млн грн; ПС 220 кВ Азовська – 17,6 млн грн; закупівля високовольтних автоматичних вимикачів для підстанцій напругою 750 кВ – 6,9 млн грн; закупівля додаткових високовольтних автоматичних вимикачів для ПС 750 кВ – 39,5 млн грн; встановлення реле захисту та автоматизації для ПС 750 кВ – 71,0 млн грн; проведення розрахунків за поставлене обладнання та виконані роботи в рамках виконання контракту з модернізації ПС 330 кВ Сімферополь – 55,4 млн грн; консультаційні послуги з проведення аудиту рахунків Проекту з передачі електроенергії – 1,6 млн грн; консультаційні послуги з підготовки техніко-економічного обґрунтування другого етапу Проекту з передачі електроенергії – 16,0 млн грн; закупівля обладнання для підстанції 750 кВ Вінницька – 313,6 млн грн; сплата одноразової комісії МБРР за ППЕ-2 – 18,3 млн грн; сплата одноразової комісії ФЧТ за ППЕ-2 – 4,8 млн гривень.

За КПКВК 1101640 згідно з помісячним розписом у I півріччі 2015 року із спеціального фонду державного бюджету мало бути спрямовано 443,8 млн гривень. Фактично, у вказаному періоді профінансовано лише 70,0 млн грн, або 15,8 відс. затверджених асигнувань.

Бюджетна програма за КПКВК 1101650 «Будівництво ПЛ 750 кВ Рівненська АЕС – Київська» виконується за рахунок коштів, що надаються за Кредитною угодою між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку від 28.02.2008 № 37598; Фінансовою угодою між Україною та Європейським інвестиційним банком від 08.10.2008 № 24.668 (UA) на реалізацію Проекту будівництва високовольтної повітряної лінії 750 кВ Рівненська АЕС – Київська.

⁷ Додатки 4 та 9 Закону України від 28.12.2014 № 80-VIII.

⁸ Затверджений спільним наказом Міненергуюгилля та Мінфіну від 02.04.2015 № 205/394.

Бюджетним запитом за КПКВК 1101650 на 2015 рік Міненерговугілля потребу в коштах визначило у сумі 2017,7 млн грн (КЕКВ 4110 «Надання внутрішніх кредитів»). Передбачено виконання таких завдань: максимальне використання встановленої потужності Рівненської та Хмельницької атомних електростанцій об'єднаних енергосистем України (далі – ОЕСУ); підвищення стабільності електропостачання споживачів центральної частини ОЕСУ, в тому числі Київського енерговузла; винесення мережі 750 кВ із забрудненої зони Чорнобильської АЕС.

Передбачалось завершення контрактів з будівництва ПЛ 750 кВ Рівненська АЕС – Київська, з будівництва заходу лінії 750 кВ Хмельницька АЕС – Чорнобильська АЕС на ПС Київська. Також планувалось проведення торгів для реалізації контрактів з розширення та модернізації ПС Київська шляхом встановлення другого автотрансформатора напругою 750/330 кВ та з будівництва дволанцюгового заходу ПЛ 330 кВ ЧАЕС – Северна на ПС 330 кВ Київська. Загалом завершення виконання контрактів та проекту заплановане на 2016 рік.

Відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2015 рік» за КПКВК 1101650 затверджено бюджетні призначення у сумі 2017,7 млн грн⁹ (за рахунок кредитних коштів ЄБРР та ЄІБ).

Паспортом бюджетної програми на 2015 рік за КПКВК 1101650 кошти у сумі 2017,7 млн грн передбачено спрямувати на підвищення ефективності, якості та надійності виробництва та передачі електроенергії у західних та центральних регіонах України.

Довідково. Паспортом затверджено такі напрями використання бюджетних коштів: будівництво ПЛ 750 кВ Рівненська АЕС – Київська – 1181,0 млн грн; будівництво заходу лінії 750 кВ Хмельницька АЕС – Чорнобильська АЕС на ПС Київська – 394,0 млн грн; розширення та модернізація ПС Київська шляхом встановлення другого автотрансформатора 750/330 кВ – 238,0 млн грн; будівництво дволанцюгового заходу ПЛ 330 кВ ЧАЕС – Северна на ВПР ПС 330 кВ Київська – 203,0 млн грн; консультаційні послуги з підтримки групи управління проектом – 1,4 млн грн; консультаційні послуги інженера кредитора – 0,3 млн гривень.

Слід зазначити, що проект «Реконструкція ПС 750 кВ Київська з встановленням другого автотрансформатора 750 кВ та будівництво заходів повітряних ліній 330 кВ у Київській області» був затверджений у травні 2014 року загальною кошторисною вартістю 984,4 млн гривень¹⁰. Основні технічні показники проектування передбачають реконструкцію ПС 750 кВ Київська з встановленням другого автотрансформатора напругою 750/330 кВ потужністю 1000 МВА (3x333 МВА); будівництво заходів ПЛ 330кВ Чорнобильська АЕС – Северна (орієнтовна довжина траси – 69,7 км).

Введення об'єкта в експлуатацію передбачено за двома пусковими комплексами: перший – нове будівництво заходів ПЛ 330 кВ та реконструкція відкритого розподільчого пристрою 330 кВ на ПС 750 кВ Київська; другий –

⁹ Додатки 4 та 9 Закону України від 28.12.2014 № 80-VIII.

¹⁰ Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.05.2015 № 484-р.

реконструкція відкритого розподільчого пристрою (ВРП) 750 кВ з встановленням другого автотрансформатора на ПС 750 кВ Київська. Тривалість будівництва – 15 місяців.

На цей час тривають тендерні процедури з визначення генерального підрядника виконання робіт з розширення та модернізації ПС Київська шляхом встановлення другого АТ та щодо будівництва заходу ПЛ 330 кВ Чорнобильська АЕС – Северна на ВРП 330 кВ ПС Київська.

У I півріччі 2015 року КПКВК 1101650 профінансовано із спеціального фонду державного бюджету **в повному обсязі** – спрямовано **1705,3 млн гривень**. За даними ДП «НЕК «Укренерго», за період з 01.07.2015 по 18.09.2015 додатково вибрано кредитних коштів на суму 2,45 млн євро.

Бюджетна програма КПКВК 1101670 «Будівництво ПЛ 750 кВ Запорізька АЕС – Каховська» фінансується за рахунок коштів, що надаються за Кредитною угодою між Україною та ЄБРР від 19.10.2010 № 40147 та Фінансовою угодою між Україною та ЄІБ від 16.09.2011 № 31.143 на виконання проекту «Будівництво повітряної лінії 750 кВ Запорізька АЕС – Каховська».

Згідно з бюджетним запитом за КПКВК 1101670 на 2015 рік потреба у коштах Міненерговугілля була визначена у сумі 1483,3 млн гривень. Передбачалося забезпечити виконання таких завдань: максимальне використання встановленої потужності Запорізької АЕС, яку до цього часу неможливо використовувати; підвищення надійності електропостачання південної частини ОЕСУ; оновлення ПС 330/220/150 Новокаховська.

У 2015 році планувалося завершення виконання робіт за контрактом з будівництва заходу ПЛ 330 кВ Новокаховська – Острівська.

Завершити роботи за контрактами передбачається протягом 2016 року, а саме: з будівництва ПС 750/330 кВ Каховська з встановленням АТ2 1000 МВА та відповідної інфраструктури; з будівництва ПС 750/330 кВ Каховська з встановленням АТ1 1000 МВА та відповідної інфраструктури; з будівництва заходу ПЛ 330 кВ Новокаховська – Херсонська.

Відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2015 рік» за КПКВК 1101670 на проект «Будівництво повітряної лінії 750 кВ Запорізька АЕС – Каховська» затверджено бюджетні призначення у сумі **2201,9 млн грн** (з них ЄБРР та ЄІБ по 1100,95 млн гривень)¹¹.

Як зазначено у паспорті бюджетної програми за КПКВК 1101670, її метою є підвищення надійності режимів роботи півдня ОЕС України за рахунок зняття мережевих обмежень з видачі потужності Запорізької АЕС, стабілізації напруги в Південній енергосистемі.

Довідково. Паспортом затверджено такі напрями використання бюджетних коштів: будівництво ПЛ 750 кВ Запорізька АЕС – Каховська – 528,2 млн грн; будівництво ПС 750/330 кВ Каховська з встановленням АТ2 1000 МВА – 1142,4 млн грн; будівництво ПС 750/330 кВ Каховська з встановленням АТ1 1000 МВА та відповідної інфраструктури –

¹¹ Додатки 4 та 9 Закону України від 28.12.2014 № 80-VIII.

200,0 млн грн; будівництво заходу ПЛ 330 кВ Новокаховська – Острівська – 135,6 млн грн; будівництво заходу ПЛ 330 кВ Новокаховська-Херсонська – 195,7 млн гривень.

За КПКВК 1101670 згідно з помісячним розписом у **I півріччі 2015 року** із спеціального фонду державного бюджету мало бути спрямовано 1321,1 млн гривень. Фактично, у вказаному періоді **профінансовано лише 432,7 млн грн, що становить 32,8 відс. затверджених асигнувань**. Водночас слід зазначити, що порівняно з аналогічним періодом 2014 року у 2015 році вибірка кредитних коштів збільшилася втричі.

Під час контрольно-аналітичного заходу за усіма бюджетними програмами (КПКВК 1101640, 1101650 та КПКВК 1101670) встановлена наявність значних обсягів невикористаних коштів і водночас зростання кредиторської заборгованості протягом звітного періоду (табл. 1).

Таблиця 1

Обсяг кредиторської заборгованості та залишки коштів станом на 01.07.2015 (у розрізі бюджетних програм)

Показник	КПКВК 1101640	КПКВК 1101650	КПКВК 1101670
Кредиторська заборгованість станом 01.01.2015	2208,2	1981,8	623,5
Кредиторська заборгованість станом на 01.07.2015	2866,2	3970,2	1119,7
Залишки невикористаних коштів станом 01.01.2015	121,8	1132,9	67,0
Залишки невикористаних коштів станом на 01.07.2015	111,2	930,1	82,0

Дані, наведені у табл. 1, свідчать, що рішення щодо проведення оплати за виконані роботи та надані послуги, придбання обладнання приймаються недостатньо оперативно, тобто управління наданими кредитними ресурсами здійснюється Міненерговугіллям та ДП «НЕК «Укренерго» неефективно.

Встановлено, що **Міненерговугілля і Мінфін** у I півріччі 2015 році **не дотримувалися вимог Правил складання паспортів бюджетних програм та звітів про їх виконання** (далі – Правила)¹² у частині термінів затвердження паспорта бюджетної програми, хоча це було передбачено рекомендаціями Рахункової палати та Планом заходів Міненерговугілля.

Правилами визначено, що паспорт бюджетної програми затверджується протягом 45 днів від дня набрання чинності законом про держбюджет (п. 6).

За результатами аудиту також встановлено, що проекти паспортів бюджетних програм на 2015 рік за КПКВК 1101640, КПКВК 1101650 та КПКВК 1101670 були подані Міненерговугіллям¹³ до Мінфіну із запізненням на 33 дні від терміну, визначеного п. 3 Правил. Як наслідок, **спільний наказ¹⁴**

¹² Наказ Мінфіну від 29.12.2002 № 1098.

¹³ Направлений до Мінфіну листом Міненерговугілля від 05.03.2015 № 03/13-1092.

¹⁴ Спільний наказ Міненерговугілля та Мінфіну від 02.04.2015 № 205/394.

про затвердження паспортів бюджетних програм за КПКВК 1101640, КПКВК 1101650 та КПКВК 1101670 підписаний Мінфіном та Міненерговугіллям на 46 днів пізніше терміну, визначеного п. 6 Правил, що є порушенням бюджетного законодавства (п. 17 ч. 1 ст. 116 Бюджетного кодексу України).

Несвоєчасне затвердження паспортів бюджетних програм скорочувало терміни виконання та оплати робіт за цими програмами.

Слід зауважити, що реалізацію заходів з будівництва ЛЕП ускладнює відсутність реальних програмних (планових) документів щодо розвитку ОЕСУ.

Відповідно до Закону України «Про функціонування ринку електричної енергії України» ДП «НЕК «Укренерго» розробило та наприкінці 2014 року надано Міненерговугіллю проект плану розвитку об'єднаної енергетичної системи України на наступні 10 років¹⁵. Обговорення проекту плану розвитку об'єднаної енергетичної системи України на 2015-2024 роки за участю представників Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, Міненерговугілля, НКРЕКП, ДП «Енергоринок», Держенергоефективності, представників суб'єктів ринку електричної енергії України, громадських та наукових організацій відбулось 20.05.2015. За результатами обговорення остаточну редакцію плану на початку червня цього року ДП «НЕК «Укренерго» надіслало до Міненерговугілля для погодження та винесення на розгляд Кабінету Міністрів України¹⁶. Водночас план розвитку об'єднаної енергетичної системи України на наступні 10 років Міненерговугілля на сьогодні не погодило та на затвердження Уряду не подало.

Також реалізацію заходів з будівництва ЛЕП значно ускладнює проблема землевідведення. Існуюча процедура викупу земельних ділянок приватної власності для суспільних потреб громіздка та недосконала.

З метою вирішення цього питання ДП «НЕК «Укренерго» на початку 2015 року звернулося до Міненерговугілля¹⁷ з пропозицією ініціювати прийняття законопроекту «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедури відведення земельних ділянок».

У свою чергу Міненерговугілля звернулося до народного депутата з клопотанням опрацювати цей законопроект та подати його до Верховної Ради України¹⁸.

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедури відведення земельних ділянок при наданні їх для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності» внесено на розгляд Верховної Ради України 17.02.2015 за № 2155. Доопрацьований законопроект 21.07.2015 подано на розгляд Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин.

¹⁵ Лист від 24.12.2014 № 05-01/05-1-1/14675.

¹⁶ Лист від 03.06.2015 № 02-2/02-2-3-1/6298.

¹⁷ Лист від 20.01.2015 № 01/02-1-1-4/531.

¹⁸ Лист від 05.02.2015 № 01/02-1-1-4/1387.

З метою законодавчого вирішення питання удосконалення процедури відведення земельних ділянок при наданні їх для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності ДП «НЕК «Укренерго» звернулося¹⁹ до Міненерговугілля з проханням ініціювати перед Кабінетом Міністрів України доручення Київській, Житомирській та Рівненській облдержадміністраціям забезпечити ними здійснення заходів щодо викупу або відчуження земельних ділянок, які перебувають у власності фізичних або юридичних осіб, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності для розміщення, будівництва, експлуатації та обслуговування ПЛ 750 кВ Рівненська АЕС – Київська та заходу ПЛ 750 кВ Хмельницька АЕС – Чорнобильська АЕС на ПС 750 кВ Київська.

Міненерговугілля листом від 24.04.2015 звернулося з цього питання до Кабінету Міністрів України, який надав відповідне доручення Київській, Житомирській та Рівненській облдержадміністраціям²⁰.

Таким чином, **процес планування коштів, передбачених на будівництво ЛЕП, був недосконалий і недостатньо обґрунтований.**

Міненерговугілля, за відсутності належного контролю з боку Мінфіну, в частині оформлення паспортів бюджетних програм не забезпечило належного і якісного виконання функцій головного розпорядника бюджетних коштів.

За усіма бюджетними програмами встановлена наявність значних обсягів невикористаних коштів і водночас зростання кредиторської заборгованості протягом звітного періоду.

3. СТАН РЕАЛІЗАЦІЇ РЕКОМЕНДАЦІЙ РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ В ЧАСТИНІ ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ, ПЕРЕДБАЧЕНИХ НА БУДІВНИЦТВО ТА РЕКОНСТРУКЦІЮ ЛІНІЙ ЕЛЕКТРОПЕРЕДАЧ

У 2015 році в Україні діють 4 проекти будівництва та реконструкції ліній електропередач, для фінансування яких залучено кредитні кошти міжнародних фінансових організацій на загальну суму 578,4 млн дол США та 650,0 млн євро, а саме: МБРР (2 кредитні лінії на загальну суму 578,4 млн дол США), ЄБРР (2 кредитні лінії на загальну суму 325,0 млн євро) та ЄІБ (2 кредитні лінії на загальну суму 325 млн євро).

Інформація про загальний обсяг наданих кредитів та вибрані суми кредитних коштів (з початку вибірки кредиту) у рамках реалізації спільних з МФО проектів на об'єктах будівництва повітряних ліній 750 кВ Рівненська АЕС – Київська і 750 кВ Запорізька АЕС – Каховська (станом на 01.07.2015) наведена у табл. 2.

¹⁹ Лист від 02.03.2015 № 01/02-1-1-4/2446.

²⁰ Доручення від 11.05.2015 № 18163/1/1-15.

**Надані кредити та вибрані суми кредитних коштів, станом на 01.07.2015
(з початку вибірки)**

Назва проекту	МФО	Сума кредиту	Валюта кредиту	Вибрано кредитних коштів			
				Всього, у т.ч.:	сплата за контрактами	одноразова комісія	залишок на рахунку
Проект з передачі електроенергії	МБРР	200,0	млн дол. США	159,1	153,5	за власні кошти	5,5*
Проект з передачі електроенергії-2	МБРР	378,4	млн дол. США	-	-	-	-
Будівництво ПЛ 750 кВ Рівненська АЕС – Київська	ЄБРР	150,0	млн євро	120,8	119,3	1,5	-
	ЄІБ	150,0	млн євро	64,45	24,566	0,375	0,06 ** 39,5****
Будівництво ПЛ 750 кВ Запорізька АЕС – Каховська	ЄБРР	175,0	млн євро	45,93	44,2	1,73	-
	ЄІБ	175,0	млн євро	5,0	1,08	0,437	3,5 ***

Примітка

- * спец. рахунок в АТ «Укресімбанк».
- ** рахунок вибірки в філії АБ «Південний» в м. Києві.
- *** рахунок вибірки в ПАТ «БГ БАНК» (колишня назва – ПАТ «БАНК «ПЕРШИЙ»).
- **** рахунок вибірки в АТ «Укресімбанк».

Дані табл. 2 свідчать, що за **Проектом з передачі електроенергії з 200 млн дол. вибрано 159,1 млн дол. США** (становить 79,6 відс.), за нещодавно відкритим кредитом на **Проект з передачі електроенергії - 2** вибірка коштів у I півріччі поточного року не проводилась, за кредитами на проекти **«Будівництво ПЛ 750 кВ Рівненська АЕС – Київська»** в цілому **вибрано 182,3 млн євро** (61,7 відс.), **«Будівництво ПЛ 750 кВ Запорізька АЕС – Каховська» – 50,9 млн євро** (14,5 відсотка).

За I півріччя 2015 року із спеціального фонду державного бюджету на будівництво та реконструкцію ЛЕП за рахунок кредитних коштів міжнародних фінансових організацій Міненерговугіллям **використано 1274,6 млн грн** (еквівалент 3,6 млн дол. США та 48,9 млн євро), що становить **26,0 відс. річних призначень**, а саме:

- за **КПКВК 1101640 – 80,5 млн грн** (3,6 млн дол. США);
- за **КПКВК 1101650 – 776,4 млн грн** (32,2 млн євро);
- за **КПКВК 1101670 – 417,7 млн грн** (16,7 млн євро).

3.1. Використання коштів державного бюджету за КПКВК 1101640

Станом на **01.07.2015** вибірка кредитних коштів МБРР, передбачених на Проект з передачі електроенергії, з моменту реалізації **становила**

159,1 млн дол. США, або 79,6 відс. загальної суми (з урахуванням залишків на спеціальному рахунку в АТ «Укресімбанк» у розмірі 5,5 млн дол. США).

У першому півріччі 2015 року тривало виконання 12 контрактів, у т.ч.:

- 10 контрактів – на постачання обладнання і виконання робіт з реконструкції підстанцій;

- 2 контракти – на виконання консалтингових послуг.

За контрактом «Реабілітація ПС 330 кВ Південна» № UE/001/1 від 15.07.2011 загальною вартістю 4649,5 тис. євро та 50,6 млн грн (без ПДВ) роботи завершені у травні 2015 року, об'єкт введено в експлуатацію.

За контрактом «Реабілітація ПС 330 кВ Першотравнева» № UE/001/2 від 15.07.2011 загальною вартістю 117,4 млн грн (без ПДВ) виконані роботи з постачання обладнання на 61,8 відс. запланованого, замінено обладнання на 57,5 відсотка.

За контрактом «Реабілітація ПС 330 кВ Дніпродзержинська» № UE/001/3 від 15.07.2011 загальною вартістю 4564,8 тис. євро + 47,1 млн грн (без ПДВ) роботи із заміни обладнання завершені, об'єкт введено в експлуатацію у травні 2015 року.

За контрактом «Реабілітація ПС 330 кВ Чайкіне» № UE/002/1 від 20.12.2011 загальною вартістю 7078,1 тис. євро + 78,9 млн грн (без ПДВ) поставлено 65,8 відс. обладнання від запланованого обсягу, однак роботи із заміни не розпочаті. У 2015 році оплата за контрактом не проводилась.

Підстанція ПС 330 кВ Чайкіне розташована у зоні бойових дій, що зробило неможливим завершення контракту. Сторонами прийнято рішення стосовно підготовки Додаткової угоди щодо розірвання Контракту та проведення остаточних взаєморозрахунків.

Виконання контракту розпочалось у 2012 році і мало бути завершене у грудні 2015 року. **За контрактом сплачено 6386,7 тис. євро та 14,6 млн гривень. Оскільки встановлення обладнання не проводилось протягом усього періоду виконання контракту, а не тільки з моменту початку АТО, ці кошти були використані неефективно.**

З початку дії контракту «Реабілітація ПС 220 кВ Азовська» № UE/002/2 від 20.12.2011 загальною вартістю 2427,8 тис. євро + 23,3 млн грн (без ПДВ) поставлено **97,8 відс. обладнання** від запланованого обсягу, з яких замінено лише **3,8 відсотка.** У I півріччі 2015 року оплата не проводилась.

Усього за контрактом сплачено **2196,2 тис. євро та 12,9 млн гривень.** Як і у попередньому випадку, **встановлення обладнання майже не проводилось, а тому кошти використані неефективно.**

Отже, кредитні кошти у сумі **8582,9 тис. євро та 27,5 млн грн, сплачені за виконання двох згаданих контрактів на ПС Чайкіне та ПС Азовська, були використані неефективно.**

Контракт «Високовольтні вимикачі для підстанцій 750 кВ» № UE/003 укладено 31.12.2010 загальною вартістю 139031,8 тис. шведських крон

(без ПДВ). Поставлено 100,0 відс. обладнання від запланованого обсягу, замінено – 94,0 відсотки.

Додатковою угодою від 03.06.2015 відновлено постачання обладнання та надання послуг з шеф-монтажних робіт на ПС 750 кВ Донбаська. У зв'язку з виникненням форс-мажорних обставин унаслідок дій незаконних озброєних формувань у Донецькій області контракт продовжено до 31.12.2015 (передбачена заміна вимикача 750 кВ на ПС 750 кВ Донбаська).

Контракт «Постачання додаткових високовольтних вимикачів для підстанцій 750 кВ» № UE/003A укладено 26.10.2011 загальною вартістю 107976,0 тис. шведських крон + 6570,3 тис. дол. США + 176,8 тис. євро (без ПДВ). Поставлено 93,0 відс. обладнання від запланованого обсягу, замінено – 91,0 відсоток.

Додатковою угодою від 03.06.2015 відновлено постачання обладнання та надання послуг з шеф-монтажних робіт на ПС 750 кВ Донбаська. У зв'язку з виникненням форс-мажорних обставин внаслідок дій незаконних озброєних формувань у Донецькій області, контракт продовжено до 31.12.2015.

Оплата за контрактом «Постачання основного високовольтного обладнання для ПС 750 кВ Вінницька № UE/003B від 09.06.2015 вартістю 10150,2 тис. євро (без ПДВ) у I півріччі 2015 року не проводилась.

Завершення виконання контракту «Поставка шунтуючих реакторів для ПС 750 кВ Вінницька № UE/003B від 02.06.2015 загальною вартістю 253,9 млн грн (без ПДВ) заплановано на листопад 2015 року. Оплата у I півріччі 2015 року не проводилась.

За контрактом «Релейний захист та автоматика для підстанцій 750 кВ» № UE/004 від 08.06.2012 загальною вартістю 32860,0 тис. дол. США (без ПДВ) поставлено 97,0 відс. обладнання від запланованого обсягу, з яких змонтовано 84,0 відсотка.

Згідно з доповненнями до контракту від 14.01.2015, у зв'язку з виникненням форс-мажорних обставин внаслідок дій незаконних озброєних формувань у Донецькій області, контракт продовжено до 31.12.2015.

Крім згаданих контрактів, досі не врегульоване питання за контрактом «Модернізація ПС 330 кВ Сімферопольська» від 31.01.2012 № UE/007 загальною вартістю 3527,9 тис. дол. США + 44,0 млн грн (без ПДВ), за яким було сплачено 391,6 тис. дол. США та 11,1 млн гривень.

У 2015 році ДП «НЕК «Укренерго» підготовлено документи, які перебувають на розгляді у Міненерговугіллі (від 28.05.2015), щодо розірвання контракту у зв'язку з тим, що місце його виконання знаходиться на окупованій території АР Крим. Контракт продовжено до грудня 2015 року. Станом на 01.07.2015 залишаються несплаченими ДП «НЕК «Укренерго» поставка обладнання та виконані роботи на суму 23,4 млн грн (без ПДВ). Вартість обладнання, поставка якого призупинена, становить 900,1 тис. дол. США.

Контракт «Аудит фінансової звітності Компанії та Проекту за 2013 та 2014 роки» пакету «Аудити фінансової звітності Компанії та Проекту»

№ UE/012 укладено на суму 140,0 тис. дол. США (з ПДВ). Додатком № 1 до контракту 19.12.2014 продовжено термін його дії для здійснення аудиту фінансової звітності Компанії за 2015 рік. Завершення виконання контракту – грудень 2015 року.

Завершення контракту «Консультаційні послуги з підготовки ТЕО другого етапу проекту з передачі електроенергії» № UE/010A загальною вартістю 1436,7 тис. дол. США передбачено у червні 2015 року.

Всього у **I півріччі 2015 року за КПКВК 1101640 використано 80,5 млн грн** (3574,81 тис. дол. США), з них: за консультаційні послуги – 2,1 млн грн, монтажні та інші послуги – 22,1 млн грн (контакт № UE/001/3 – 10,2 млн грн, контакт № UE/001/1 – 11,9 млн грн), на продаж валюти для закупівлі гривні – 56,3 млн. гривень.

Встановлено, що ці кошти станом на **01.07.2015 перебували на рахунку Мінфіну № 00013480 та протягом тривалого часу для проведення платежів за контрактами не використовувались** (продаж валюти та закупівля гривні були проведені з 05.03.2015 по 26.03.2015). Інформація про кредитні кошти продажу валюти, які перебували на рахунку Мінфіну за I півріччя 2015 року та не використовувалися тривалий час, наведена у табл. 3.

Таблиця 3

Кредитні кошти з продажу валюти, які перебували на рахунку Мінфіну станом на 01.07.2015

тис. грн

№/дата контракту, для оплати якого продана валюта	Дата	Сума коштів на рахунку	Кількість днів перебування коштів на рахунку
ТОВ «КЕБК» за контрактом № UE/001/1	05.03.2015	2692,0	117
ТОВ «АББ Лтд» за контрактом № UE/003	12.03.2015	1831,6	110
ТОВ «АББ Лтд» за контрактом № UE/003A	12.03.2015	6810,3	110
Конверсія за фактичним курсом. Резервування суми продажу	16.03.2015	851,3	106
ТОВ «КЕБК» за контрактом № UE/001/3	18.03.2015	458,6	104
ТОВ «КЕБК» за контрактом № UE/004	26.03.2015	43701,4	96
Всього		56345,2	

Дані табл. 3 свідчать, що у I півріччі 2015 року кошти у сумі **56,3 млн грн більше трьох місяців перебували на рахунку Мінфіну та не використовувалися для проведення платежів за бюджетною програмою КПКВК 1101640. Це свідчить про неефективне управління залученими кредитними ресурсами.**

За поясненням ДП «НЕК «Укренерго», використання коштів із спеціального рахунку, відкритого Мінфіном в АТ «Укресімбанку» для фінансування проекту, було ускладнено введеними Національним банком України у цьому періоді особливими правилами оформлення проведення операцій в іноземній валюті та обмеженнями щодо їх проведення.

3.2. Використання коштів державного бюджету за КПКВК 1101650

Станом на 01.07.2015 вибірка кредитних коштів за Проектом «Будівництво ПЛ 750 кВ Рівненська АЕС – Київська» становила 185,3 млн євро (або 61,7 відс.), з них БРР – 120,8 млн євро та ЄІБ – 64,5 млн. євро.

В рамках реалізації Проекту «Будівництво ПЛ 750 кВ Рівненська АЕС – Київська» у I півріччі 2015 року виконувалися такі контракти.

Контракт від 22.04.2011 № 79/01-11 вартістю 129573,8 тис. євро на будівництво ПЛ 750 кВ Рівненська АЕС – Київська. Виконано роботи з влаштування фундаментів – на 99,7 відс. (874 із 877 шт.), встановлення опор – на 99,1 відс. (869 із 877 шт.), змонтування проводу – на 80,6 відс. (278,1 із 345,2 км). Очікуваний термін завершення робіт – грудень 2015 року.

Контракт від 31.03.2011 № 66/01-11 вартістю 59218,6 тис. євро на будівництво заходу ПЛ 750 кВ Хмельницька АЕС – Чорнобильська АЕС на ПС 750 кВ Київська. Виконано роботи з влаштування фундаментів на 99,4 відс. (320 із 322 шт.), встановлення опор – на 97,5 відс., змонтування проводу – на 55,5 відсотка. Термін завершення робіт за графіком – 30.09.2015. Очікуваний термін завершення робіт – січень 2016 року.

Договори на розширення ПС 750 кВ Київська від 18.12.2007 № 333/01-07 загальною вартістю 323621,1 тис. грн та від 10.07.2015 № 01-4/1925-15 – 347,0 млн гривень. У процесі виконання робіт встановлені нові шунтуючі реактори (6 із 6), портали (14 із 14), протипожежні перегородки, влаштовано оливоприймачі, оливостоки, шляхи перекатки, фундаменти під обладнання (100 відс.), виконано ошиновку та будівельну частину БРП № 1, ЗТП-10/0,4 кВ.

Під час будівельних робіт камер переключення засувок ВРП 750 виконано монтаж роз'єднувачів – 30,0 шт., шинних опор 750 кВ – 9 шт., ТС – 6 шт., ОПН – 4,0 комплекти. Очікуваний термін завершення робіт – 31 грудня 2015 року.

У I півріччі 2015 року за КПКВК 1101650 використано 776,4 млн грн, у тому числі на оплату за обладнання та послуги з монтажу – 775,3 млн грн; за консультаційні послуги – 1,1 млн гривень.

Необхідно зазначити, що у ході реалізації Проекту було внесено зміни до Фінансової угоди з ЄІБ з метою включення до складу Проекту додаткового компонента ПС 330 кВ Броварська та щодо перенесення останньої дати надання кредитних коштів (ЄІБ з 30.06.2015 на 30.06.2018 та ЄБРР з 30.06.2015 на 31.12.2017).

Актуальність виконання цих робіт обумовлена зростанням попиту на електроенергію в м. Києві та Київській області (4-6 відс. на рік), тоді як існуючі підстанції Київського енергетичного вузла працюють на максимумі проектної потужності. Роботи передбачено виконати за рахунок економії коштів. Загальна вартість – орієнтовно 35,0 млн євро. Завершення технічного переоснащення ПС 330 кВ Броварська відповідно до Графіка планується у II кварталі 2018 року.

Інформація про виконання завдань з будівництва об'єктів за Проектом «Будівництво ПЛ 750 кВ Рівненська АЕС – Київська» (станом на 01.07.2015) наведена у табл. 4.

Таблиця 4

Стан виконання робіт за Проектом «Будівництво ПЛ 750 кВ Рівненська АЕС – Київська»

Вид роботи	План	Фактично станом на 01.07.2015	Відсоток
1. Будівництво ПЛ 750 кВ Рівненська АЕС – Київська			
Влаштовано фундаментів (шт.)	877	874	99,6
Встановлено опор (шт.)	877	869	99,1
Монтаж проводу (км)	345,210	278,15	80,6
2. Будівництво заходу ПЛ 750 кВ ХАЕС – ЧАЕС на ПС 750 кВ Київська			
Влаштовано фундаментів (шт.)	322	320	99,3
Встановлено опор (шт.)	322	314	97,5
Монтаж проводу (км)	129,79	72,01	55,5

3.3. Використання коштів державного бюджету за КПКВК 1101670

Станом на **01.07.2015** вибірка кредитних коштів за Проектом «Будівництво повітряної лінії 750 кВ Запорізька АЕС – Каховська» з моменту реалізації становила **50,9 млн євро (або 14,5 відс.)**, а саме: за рахунок кредитів ЄБРР – 45,9 млн євро та ЄІБ – 5 млн євро.

В рамках реалізації Проекту «Будівництво ПЛ 750 кВ Запорізька АЕС – Каховська» за кредитні кошти ЄБРР та ЄІБ у I півріччі 2015 року виконувались 5 контрактів загальною вартістю 198761,8 тис. євро (без ПДВ) та 1 контракт за рахунок грантових коштів ЄБРР вартістю 1823,5 тис. євро; українська частина проекту (у гривневому еквіваленті) реалізується генеральним підрядником ПрАТ КП «Укренергомонтаж».

У I півріччі 2015 року за проектом «Будівництво ПЛ 750 кВ Запорізька АЕС – Каховська» виконувались такі контракти.

Контракт від 22.01.2014 № 01-4/0158-14 на будівництво заходу ПЛ 330 кВ Новокаховська – Острівська загальною вартістю 13319,0 тис. євро, який фінансується за кредитні кошти ЄБРР та ЄІБ. Виконано роботи з влаштування фундаментів – на 92,0 відс. (77 із 84 шт.) і встановлення опор – на 90,0 відс. (76 із 84 штук). Очікуваний термін завершення робіт – 31.12.2015.

Контракт від 22.01.2014 № 01-4/0159-14 на будівництво заходу ПЛ 330 кВ Новокаховська – Херсонська вартістю 22182,4 тис. євро. Виконано роботи з влаштування фундаментів (52 із 58 шт.) та встановлення опор (52 із 58) на 90,0 відс., реконструкцію ПЛ 330 кВ – на 70,0 відс. (84 із 120 опор). Очікуваний термін завершення робіт за графіком – 31 грудня 2015 року.

За контрактами на будівництво заходу ПС 750 кВ Каховська від 22.01.2014 № 01-4/0157-14 на суму 115038,5 тис. євро та від 18.02.2014 № 01-4/0413-14 на суму 21285,8 тис. євро очікуваний термін завершення робіт – III квартал 2016 року.

За договором від 26.10.2011 № 278/01-11 вартістю 83,2 млн грн на реконструкцію ПС 330 кВ Новокаховська із заміною АТ 220/150/35 кВ на АТ 330/220/35 будівництво виконується за кошти бюджету та кошти тарифу на передачу електроенергії магістральними і міждержавними лініями електропередач. Очікуваний термін завершення робіт – 31.12.2015.

За контрактом від 14.08.2013 № 01-4/3484-13 на будівництво ПЛ 750 кВ Запорізька – Каховська вартістю 55480,7 тис. євро очікуваний термін завершення робіт (згідно з додатком № 1 до контракту від 20.07.2015) – липень 2016 року.

Загальна вартість контракту на надання допомоги у проведенні закупівель та управління проектом (консультант – група управління проектом, що фінансується за рахунок грантових коштів ЄБРР) становить 1823,5 тис. євро.

Відповідно до технічного завдання робота складається з двох етапів: допомога у проведенні торгів та контроль і супровід реалізації контрактів. Консультант здійснює моніторинг реалізації контрактів, готує щоквартальні звіти про хід реалізації проекту, які надаються до ЄБРР та ЄІБ. У процесі виконання робіт сплачено 908,0 тис. євро. Очікуваний термін завершення робіт – 21.10.2016.

На проведення оплати за виконані роботи та надані послуги у I півріччі 2015 року використано 417,7 млн грн (16,7 млн євро), у тому числі за монтажні та інші послуги за контрактом № 01-4/0159-14 сплачено 55,9 млн грн, за контрактом № 01-4/0158-14 – 47,2 млн грн; за обладнання та монтажні послуги за контрактом № 01-4/0157-14 – 314,6 тис. гривень.

Станом на 01.01.2015 на об'єкті освоєно капіталовкладень на суму 1006,3 млн грн (без ПДВ), що становить **20,6 відс.** загальної вартості будівництва (4893,2 млн гривень). Неосвоєний залишок кошторисної вартості за цим проектом становить 3071,4 тис. грн (без ПДВ), а плановий обсяг фінансування на 2015 рік – 2358,6 млн грн (76,8 відс. неосвоєної кошторисної вартості). Таким чином, у **2015 році цей об'єкт закінчено не буде.** За інформацією ДП «НЕК «Укренерго», роботи за проектом повинні повністю завершитись до початку проходження осінньо-зимового максимуму 2016 року.

Необхідно зазначити, що згідно з Додатковою угодою № 1 від 24.03.2015 до Кредитної угоди з ЄБРР до складу Проекту «Будівництво повітряної лінії 750 кВ Запорізька – Каховська» включено новий компонент – будівництво ПС 330 кВ Західна та заходи ПЛ 330 кВ, а також подовжено останню дату надання коштів кредиту з 30.04.2016 до 31.03.2018.

Внесено також зміни до Фінансової угоди з ЄІБ щодо перенесення останньої дати надання коштів кредиту з 16.09.2014 на 31.12.2016 без зміни фінансових умов надання кредиту.

Інформація про виконання завдань за Проектом «Будівництво повітряної лінії 750 кВ Запорізька – Каховська» (станом на 01.07.2015) наведена у табл. 5.

**Виконання робіт Проектом «Будівництво повітряної лінії
750 кВ Запорізька – Каховська»**

Вид роботи	План	Фактично станом на 01.07.2015	Відсоток
1. Будівництво заходу ПЛ 330 кВ Новокаховська – Острівська			
Влаштовано фундаментів (шт.)	84	77	91,7
Встановлено опор (шт.)	84	76	90,5
Монтаж проводу (км)	28,3	-	0
2. Будівництво заходу ПЛ 330 кВ Новокаховська – Херсонська			
Влаштовано фундаментів (шт.)	58	52	89,6
Встановлено опор (шт.)	58	52	89,6
Монтаж проводу (км)	14,8	-	0
Реконструкція ПЛ 330 кВ (встановлено опор, шт.)	120	84	70,0
3. Будівництво ПЛ 750 кВ Запорізька АЕС – Каховська			
Влаштовано фундаментів (шт.)	496	164	33,1
Встановлено опор (шт.)	496	-	0
Монтаж проводу (км)	186,11	-	0
4. Будівництво ПС 750 кВ Каховська			
Будівництво ПС 750 кВ Каховська (АТ-1) – виконано підготовчі будівельні роботи			
Будівництво ПС 750 кВ Каховська (АТ-2) – виконана розробка робочої документації			
5. Договір на реконструкцію ПС 330 кВ Новокаховська із заміною АТ 220/150/35 кВ			
Роботи з початку року призупинені			

Встановлено, що з метою вирішення питання фінансового забезпечення завершення будівництва «української частини» об'єктів видачі потужностей Хмельницької, Рівненської та Запорізької АЕС ДП «НЕК «Укренерго» ініціювало зміни до власної Інвестиційної програми на 2015 рік²¹, затверджені постановою НКРЕКП від 14.07.2015 № 2019.

Через це капітальні вкладення ДП «НЕК «Укренерго» у 2015 році були збільшені на 2179,3 млн грн – до 6959,2 млн грн, що стало можливим у зв'язку із зміною структури тарифу (підвищення тарифу на передавання електричної енергії) та завдяки залученню більшого обсягу кредитних коштів.

Інвестиційною програмою ДП «НЕК «Укренерго» на 2015 рік, з урахуванням змін, по об'єкту «Лінії електропередачі 750 кВ для видачі потужностей Рівненської та Хмельницької АЕС: ПЛ 750 кВ Рівненська АЕС – Київська з розширенням ПС 750 кВ Київська та заходами ПЛ 750 кВ» заплановано фінансування у сумі 1864,2 млн грн, у т.ч. за рахунок тарифу – 274,3 млн грн, за кредитні кошти – 1575,0 млн грн та невикористані кошти 2014 року – 14,9 млн гривень. Плановий обсяг фінансування збільшено за рахунок тарифу (на 219,2 млн гривень).

²¹ Лист-звернення до НКРЕКП від 30.06.2015 № 01/03-4/7384

По об'єкту «ПЛ 750 кВ Запорізька АЕС – Каховська з ПС 750 кВ Каховська та заходами ПЛ 330 кВ» передбачається забезпечити плановий обсяг фінансування у сумі 2358,6 млн грн, у тому числі за рахунок тарифу – 156,7 млн грн, кредитних коштів – 2201,9 млн гривень. Збільшення фінансування передбачено за рахунок коштів тарифу (на 81,7 млн гривень).

У той же час слід відзначити, що основний обсяг збільшених капітальних вкладень (1,75 млрд грн) мав бути спрямований на закупівлю трансформаторів у ПАТ «Запоріжтрансформатор». При цьому, за інформацією народних депутатів, ціна закупівлі обладнання у ПАТ «Запоріжтрансформатор» завищена²².

За поясненням ДП «НЕК «Укренерго», у зв'язку з оприлюдненням рішення Антимонопольного комітету України про визнання вчинення суб'єктами господарювання порушень законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді антиконкурентних узгоджених дій, які стосувалися спотворення результатів торгів, та враховуючи недостатню кількість учасників процедури закупівлі, відкриті торги ДП «НЕК «Укренерго» було відмінено. Договори на закупівлю автотрансформаторів та реакторів не уклалися, витрати не здійснювалися.

Проведення повторної процедури закупівлі високовольтного обладнання за рахунок власних коштів підприємства планується здійснити до кінця поточного року в апараті управління ДП «НЕК «Укренерго».

Отже, ДП «НЕК «Укренерго» неповною мірою вживає всіх можливих заходів щодо максимально ефективного використання виділених фінансових ресурсів для вирішення нагальних питань завершення будівництва повітряних ліній електропередач напругою 750 кВ (Рівненська АЕС – Київська; Запорізька АЕС – Каховська).

Під час аналізу стану реалізації рекомендацій Рахункової палати також встановлено, що у I півріччі 2015 року ДП «НЕК «Укренерго» спільно з підрядними організаціями забезпечило складання графіків виконання робіт з будівництва та реконструкції ліній електропередач²³, як це було передбачено рекомендаціями Рахункової палати та Планом заходів Міненерговугілля.

Графіки робіт ДП «НЕК «Укренерго» складено до контрактів:

від 22.04.2011 № 79/01-11 на будівництво ПЛ 750 кВ Рівненська АЕС – Київська;

від 31.03.2011 № 66/01-11 на будівництво ПЛ 750 кВ Хмельницька АЕС – Чорнобильська АЕС на ПС 750 кВ Київська;

від 22.01.2014 № 01-4/0157-14 на будівництво ПС 750 кВ Каховська;

від 14.08.2013 № 01-4/3484-13 на будівництво ПЛ 750 кВ Запорізька АЕС – Каховська;

від 18.02.2014 № 01-4/0413-14 на будівництво ПС 750 кВ Каховська (поставка та установка АТ-1 1000 МВА та відповідної інфраструктури);

²²<http://nashigroshi.org/2015/07/15/ukrenerho-zaplatyt-hryhoryshynu-2-milyardy-za-transformatory-vdvichi-dorozhchi-vid-svitovyh-tsin/>

²³ Лист Міненерговугілля від 31.03.2015 № 02-1/02-1-1-1/3659.

від 22.01.2014 № 01-4/0158-14 на будівництво заходу ПЛ 330 кВ Новокаховська – Острівська;

від 22.01.2014 № 01-4/0159-14 на будівництво заходу ПЛ 330 кВ Новокаховська – Херсонська;

від 26.10.2011 № 278/01-11 на реконструкцію ПС 330 кВ Новокаховська.

Водночас з'ясовано, що з квітня поточного року **Міненерговугілля всупереч власному Плану заходів зазначені графіки виконання робіт на об'єктах капітального будівництва не затверджувало.**

Встановлено, що Міненерговугілля та ДП «НЕК «Укренерго» не забезпечили затвердження в установленому порядку титулів будов (об'єктів) та, відповідно, фінансування за рахунок коштів державного бюджету об'єктів будівництва лише за їх наявності, хоча це було передбачено рекомендаціями Рахункової палати та Планом заходів Міненерговугілля.

У I півріччі 2015 року продовжувалось фінансування виконаних робіт без затверджених належним чином титулів будов: «Будівництво ПЛ 750 кВ Рівненська АЕС – Київська» та «Будівництво ПЛ 750 кВ Запорізька – Каховська».

Таким чином, **Міненерговугілля та ДП «НЕК «Укренерго» продовжували порушувати вимоги п. 2 постанови Кабміну від 08.09.97 № 995 «Про Порядок затвердження титулів будов (об'єктів) будівництво яких здійснюється із залученням бюджетних коштів або коштів підприємств державної власності», яким передбачено, що фінансування капітальних вкладень із залученням бюджетних коштів або коштів підприємств державної власності здійснюється лише за наявності погоджених та затверджених в установленому порядку титулів будов.**

Проект будівництва «Лінії електропередачі 750 кВ для видачі потужностей Рівненської та Хмельницької АЕС: ПЛ 750 кВ Рівненська АЕС – Київська з розширенням ПС 750 кВ Київська та заходами ПЛ 750 кВ»²⁴ (кошторисна вартість – 4847,3 млн грн) потребує чергового коригування, оскільки не включає обсяги робіт з реконструкції відкритих розподільчих споруд 750 кВ Рівненської АЕС та Хмельницької АЕС. На сьогодні проект оновленого титулу цієї будови отримав висновок правової експертизи Міністерства юстиції (19.11.2014 № 1916/24/61-14), погоджений Мінрегіонбудом, Мінекономрозвитку, Мінфіном, НКРЕКП, однак Кабінетом Міністрів України ще не затверджений.

Згідно з проектом²⁵ та титулом²⁶ будови «Повітряна лінія 750 кВ Запорізька АЕС – Каховська з підстанцією 750 кВ Каховська та заходами повітряних ліній 330 кВ» (кошторисна вартість – 4893,2 млн грн) термін її будівництва закінчується у 2014 році. Проте роботи на об'єкті у визначені

²⁴ Розпорядження Кабінету Міністрів України від 02.10.2013 № 764-р.

²⁵ Розпорядження Кабінету Міністрів України від 06.04.2011 № 276-р.

²⁶ Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.10.2011 № 1026-р.

титулом будови терміни не завершені і в 2015 році продовжуються. При цьому зміни до титулу не вносились.

За I півріччя 2015 року на фінансування будівництва цих двох об'єктів спрямовано кредитні кошти у сумі 2138,0 млн грн (КПКВК 1101650 – 1705,3 млн грн, КПКВК 1101670 – 432,7 млн грн), з яких використано 1194,1 млн грн (КПКВК 1101650 – 776,4 млн грн, КПКВК 1101670 – 417,7 млн гривень). Отже, ці кошти використані з порушенням вимог чинного законодавства.

Крім того, необхідно зазначити, що **неодноразове коригування титулів і проектів об'єктів будівництва ліній електропередач свідчить про неналежний рівень розробки проектів** та про відсутність контролю з боку Міненерговугілля за дотриманням термінів робіт, наслідком чого є затягування термінів будівництва і здорожчання вартості робіт.

Так, наприклад, відповідно до початкового Проекту будови «Лінії електропередачі 750 кВ для видачі потужностей Рівненської та Хмельницької атомних електростанцій: повітряна лінія 750 кВ Рівненська АЕС – Київська з розширенням підстанції 750 кВ Київська та заходами повітряної лінії 750 кВ»²⁷ затверджений термін будівництва становив 24 місяці. Проект був затверджений у січні 2007 року, отже, роботи мали закінчитись у 2009 році. Проте і в 2015 році роботи тривають, а сам проект поданий на перезатвердження до Кабінету Міністрів України.

За Проектом будови «Повітряна лінія 750 кВ Запорізька АЕС – Каховська з підстанцією 750 кВ Каховська та заходами повітряних ліній 330 кВ на 2014 рік» встановлений термін будівництва – 2011-2014 роки²⁸. Але і в 2015 році роботи закінчені не будуть. Відповідно, титул будови має бути уточнений та перезатверджений. Крім того, як вже зазначалося, до складу цього Проекту включено новий компонент – будівництво ПС 330 кВ Західна та заходи ПЛ 330 кВ, фінансування робіт за яким має тривати до 2018 року.

Встановлено, що **заходи Міненерговугілля щодо проведення у 2015 році внутрішнього аудиту питань використання бюджетних та залучених під гарантії держави коштів на будівництво магістральних електричних мереж не реалізовувалися**, хоча це було передбачено Планом заходів Міненерговугілля.

Крім того, встановлено, що питання ефективності використання коштів державного бюджету за КПКВК 1101640 «Підвищення надійності постачання електроенергії в Україні», КПКВК 1101650 «Будівництво ПЛ 750 кВ Рівненська АЕС – Київська», КПКВК 1101670 «Будівництво повітряної лінії 750 кВ Запорізька – Каховська» на засіданнях Колегії Міненерговугілля у зазначений період не розглядалось.

²⁷ Розпорядження Кабінету Міністрів України від 22.01.2007 № 15-р.

²⁸ Проект затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 06.04.2011 № 276-р., титул будови затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України 20.10.2011 №1026-р.

Таким чином, використання Міненерговугіллям та ДП «НЕК «Укренерго» коштів, отриманих за кредитними і фінансовими угодами з міжнародними фінансовими організаціями і передбачених на будівництво ліній електропередач, здійснювалося з порушенням чинного законодавства та неефективно.

Міненерговугілля не здійснювало внутрішнього контролю за використанням залучених державою коштів (кредитів, позик) на будівництво та реконструкцію ЛЕП. Внутрішній аудит з питань цільового та ефективного використання кредитних коштів, передбачених на будівництво та реконструкцію ЛЕП, Міненерговугілля не планувався та не проводився.

ВИСНОВКИ

1. Діяльність Міністерства енергетики та вугільної промисловості України і ДП «НЕК «Укренерго» щодо вирішення питань і виконання заходів із завершення будівництва повітряних ліній електропередач напругою 750 кВ (Рівненська АЕС – Київська; Запорізька АЕС – Каховська), а також виконання рекомендацій Рахункової палати за результатами аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, передбачених Міністерству енергетики та вугільної промисловості України на будівництво та реконструкцію ліній електропередач (звіт затверджений постановою Колегії Рахункової палати від 16.12.2014 № 25-3, Висновок Колегії Рахункової палати від 16.12.2014 № 97/25-3), у першому півріччі 2015 року була недостатньо результативною, а іноді й формальною.

В окремих випадках кошти використані з порушенням вимог чинного законодавства та неефективно.

Виконання заходів з будівництва повітряних ліній електропередач ускладнює відсутність реальних програмних (планових) документів щодо розвитку об'єднаної енергетичної системи України. План розвитку об'єднаної енергетичної системи України на наступні десять років не затверджений.

Зволікання з виконанням заходів із завершення будівництва повітряних ліній електропередач, зокрема ПЛ 750 кВ Рівненська АЕС – Київська, створює ризики обмеження постачання електроенергії в окремі регіони країни в осінньо-зимовий період 2015-2016 років.

2. З метою реагування на рекомендації Рахункової палати та усунення недоліків, виявлених під час попереднього аудиту, Міненерговугілля розробило план заходів, який затверджений наказом від 12.02.2015 № 89.

Цей план заходів у цілому відповідає рекомендаціям Рахункової палати. Однак виконавцем окремих заходів визначено лише ДП «НЕК «Укренерго», а профільні структурні підрозділи Міненерговугілля до їх виконання не залучені. Таким чином, завідомо знижувалася результативність виконання заходів, а з профільних структурних підрозділів Міненерговугілля знімалася відповідальність за стан усунення виявлених порушень.

Міненерговугілля у лютому 2015 року надіслало до Рахункової палати План заходів. Проте надалі **інформація про результати виконання рекомендацій Рахункової палати та плану заходів Міненерговугіллям жодного разу не надавалася**. Як наслідок, фактичний стан справ з виконання рекомендацій Рахункової палати був встановлений тільки під час проведення контрольньо-аналітичного заходу.

ДП «НЕК «Укренерго» також затвердило план заходів з усунення недоліків, виявлених Рахунковою палатою (наказ від 27.02.2015 № 61), які відповідають заходам Міненерговугілля і рекомендаціям Рахункової палати. Однак про виконання цих заходів підприємство інформувало лише Міненерговугілля. Рахунковій палаті інформація не надавалася.

3. Аналіз стану виконання рекомендацій Рахункової палати за результатами попереднього аудиту засвідчив, що планування і фінансування заходів із будівництва та реконструкції ЛЕП залишається недосконалим, недостатньо обґрунтованим, а в окремих випадках здійснюється Міненерговугіллям, Мінфіном і ДП «НЕК «Укренерго» з порушенням вимог чинного законодавства.

Міненерговугілля через відсутність належного контролю з боку Мінфіну в частині оформлення паспортів бюджетних програм не забезпечило належного і якісного виконання функцій головного розпорядника бюджетних коштів.

Проекти паспортів бюджетних програм на 2015 рік за КПКВК 1101640 «Підвищення надійності постачання електроенергії в Україні», КПКВК 1101650 «Будівництво ПЛ 750 кВ Рівненська АЕС – Київська» і КПКВК 1101670 «Будівництво ПЛ 750 кВ Запорізька – Каховська» **Міненерговугілля** подало до Мінфіну із запізненням на **33 дні** від терміну, визначеного п. 3 Правил складання паспортів бюджетних програм та звітів про їх виконання. Як наслідок, Мінфіном і Міненерговугіллям **спільний наказ про затвердження паспортів бюджетних програм** за КПКВК 1101640, КПКВК 1101650 і КПКВК 1101670 був підписаний із запізненням на **46 днів** від терміну, визначеного п. 6 Правил, що є порушенням бюджетного законодавства (п. 17 ч. 1 ст. 116 Бюджетного кодексу України).

Несвоєчасне затвердження паспортів бюджетних програм скорочувало терміни виконання та оплати робіт за цими програмами.

4. За I півріччя 2015 року із спеціального фонду державного бюджету на будівництво та реконструкцію ЛЕП за рахунок кредитних коштів міжнародних фінансових організацій Міненерговугілля використало 1274,6 млн грн, що становить лише 26,0 відс. річних призначень, а саме: за КПКВК 1101640 – 80,5 млн грн; за КПКВК 1101650 – 776,4 млн грн; за КПКВК 1101670 – 417,7 млн гривень.

За усіма бюджетними програмами (КПКВК 1101640, 1101650 і 1101670) встановлена наявність значних обсягів невикористаних коштів і водночас зростання кредиторської заборгованості протягом звітного періоду.

Зокрема, у I півріччі 2015 року лише за КПКВК 1101640 **56,3 млн грн більше трьох місяців перебували на рахунку Мінфіну та не використовувалися.**

Це свідчить, що **рішення щодо проведення оплати за виконані роботи та надані послуги, придбання обладнання приймаються недостатньо оперативно, тобто управління наданими кредитними коштами здійснюється Міненерговугіллям, Мінфіном і ДП «НЕК «Укренерго» недостатньо ефективно.**

Ускладнювали використання кредитних коштів також введені Національним банком України особливі правила оформлення проведення операцій в іноземній валюті та обмеження щодо їх проведення.

5. Аналіз стану виконання рекомендацій Рахункової палати за результатами попереднього аудиту показав, що використання Міненерговугіллям і ДП «НЕК «Укренерго» коштів, отриманих за кредитними і фінансовими угодами з міжнародними фінансовими організаціями та передбачених на будівництво ЛЕП, здійснювалося з порушенням чинного законодавства та неефективно.

Діяльність Міненерговугілля та ДП «НЕК «Укренерго» не повною мірою забезпечує виконання заходів для якнайшвидшого завершення будівництва та введення в промислову експлуатацію повітряних ліній «ПЛ 750 кВ Рівненська АЕС – Київська» та «ПЛ 750 кВ Запорізька АЕС – Каховська».

Внесені в серпні поточного року зміни до інвестиційної програми ДП «НЕК «Укренерго» на 2015 рік щодо збільшення капітальних вкладень підприємства на 2179,3 млн грн не були спрямовані на завершення будівництва повітряних ліній електропередач напругою 750 кВ (Рівненська АЕС – Київська; Запорізька АЕС – Каховська).

6. У першому півріччі 2015 року ДП «НЕК «Укренерго» спільно з підрядними організаціями забезпечило складання графіків виконання робіт з будівництва та реконструкції ліній електропередач. Однак Міненерговугілля з квітня поточного року графіки виконання робіт на об'єктах капітального будівництва не затверджувало, хоча це передбачалося рекомендаціями Рахункової палати та планом заходів Міненерговугілля.

7. Міненерговугілля і ДП «НЕК «Укренерго» не забезпечили підготовки та затвердження в установленому порядку титулів будов (об'єктів) і відповідно фінансування за рахунок коштів державного бюджету об'єктів будівництва лише за їх наявності, як цього вимагає чинне законодавство.

У I півріччі 2015 року продовжувалось фінансування виконаних робіт без затверджених належним чином титулів будов: «Будівництво ПЛ 750 кВ Рівненська АЕС – Київська» та «Будівництво ПЛ 750 кВ Запорізька АЕС – Каховська».

Таким чином, **через неналежну роботу Міненерговугілля та ДП «НЕК «Укренерго» порушували вимоги п. 2 Порядку затвердження**

титулів будов (об'єктів), будівництво яких здійснюється із залученням бюджетних коштів або коштів підприємств державної власності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08.09.97 № 995.

За I півріччя 2015 року на фінансування будівництва цих двох об'єктів спрямовано 2138,0 млн грн кредитних коштів, з яких використано 1194,1 млн грн (КПКВК 1101650 – 776,4 млн грн, КПКВК 1101670 – 417,7 млн грн), тобто ці кошти використані з порушенням вимог законодавства.

8. Стан відомчого контролю Міненерговугілля залишається незадовільним. Заходи внутрішнього аудиту з питань цільового та ефективного використання кредитних коштів, передбачених на будівництво та реконструкцію ЛЕП, Міненерговугілля не планувало та не проводило.

Питання ефективності використання коштів державного бюджету та виконання заходів за КПКВК 1101640 «Підвищення надійності постачання електроенергії в Україні», КПКВК 1101650 «Будівництво ПЛ 750 кВ Рівненська АЕС – Київська», КПКВК 1101670 «Будівництво повітряної лінії 750 кВ Запорізька – Каховська» на засіданнях Колегії Міненерговугілля у зазначений період не розглядалось.

ПРОПОЗИЦІЇ

1. Направити Верховній Раді України інформацію про результати контрольно-аналітичного заходу та рекомендувати розглянути її на засіданні комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки.

2. Відомості про результати контрольно-аналітичного заходу у формі Рішення Рахункової палати надіслати Кабінету Міністрів України та запропонувати:

- зобов'язати Міненерговугілля забезпечити здійснення заходів із завершення будівництва повітряних ліній електропередач напругою 750 кВ (Рівненська АЕС – Київська; Запорізька АЕС – Каховська);

- доручити Міненерговугіллю прискорити доопрацювання плану розвитку об'єднаної енергетичної системи України на наступні десять років та подати його на затвердження Уряду.

3. Рішення Рахункової палати та Звіт про результати контрольно-аналітичного заходу надіслати Міністерству енергетики та вугільної промисловості України для вжиття заходів щодо усунення виявлених під час аудиту порушень і недоліків, зокрема:

- забезпечити здійснення заходів із завершення будівництва повітряних ліній електропередачі напругою 750 кВ (Рівненська АЕС – Київська; Запорізька АЕС – Каховська);

- прискорити доопрацювання плану розвитку об'єднаної енергетичної системи України на наступні десять років та подати його на затвердження Уряду;

- здійснити виконання усіх завдань, передбачених планом заходів з усунення недоліків, виявлених під час аудиту ефективності використання державних коштів на будівництво та реконструкцію ліній електропередач, затвердженим наказом Міненергослужби від 12.02.2015 № 89;

- внести зміни до цього плану заходів, згідно з якими передбачити щоквартальне інформування Рахункової палати про стан його виконання;

- вжити заходів щодо усунення усіх виявлених недоліків і порушень.

Член Рахункової палати

І.М. Заремба